

9.1 Yosef har vært på fest

Yosef kommer fra Eritrea, og familien hans bor der. Det er en liten familie, bare en mor og en bror. Broren heter Jamal. Nå bor Yosef i en liten leilighet i Trondheim i et bofellesskap med to andre gutter. Khalid kommer fra Afghanistan, og Omar kommer fra Syria. De tre er gode venner. Yosef er alltid så blid, sier Khalid.

Yosef

Det er søndag morgen, og det lukter godt på kjøkkenet. Yosef steker egg og lager kaffe. Khalid kommer inn og setter seg ved bordet.

Khalid

Yosef: God morgen, Khalid! Vil du ha frokost?

Khalid: Nei takk! Jeg har spist frokost. Jeg spiste for en time siden.

Yosef: En kopp kaffe?

Khalid: Ja, takk! Du ser trøtt ut! Har du sovet lite?

Yosef: Ja, jeg har bare sovet i fem timer. Jeg la meg seint i natt.

Khalid: Du ser fornøyd ut, også! Hvor var du i går kveld?

Yosef: Jeg var på fest. Vi var hjemme hos en norsk gutt, Petter. Det var gøy!

Khalid: Hvem andre var der?

Yosef: Ingvild, Mina og noen andre elever fra skolen. Og Petter, selvfølgelig. Ingvild hadde med en ny fyr. Han var kul. Han heter Ahmed. Han er fra Afghanistan.

Khalid: Er de kjærestester?

Yosef: Ingvild og Ahmed? Nei, da. De traff hverandre for første gang i går, hjemme hos Ingvids bror, Jon.

Khalid: Traff hun Ahmed for første gang, og så tok hun ham med på fest samme dag?

Yosef: Ja, det er typisk for Ingvild! Ahmed kom til Trondheim i går og kjente ingen. Derfor tok Ingvild ham med. Ingvild er veldig vennlig og åpen.

Khalid: Hva gjorde dere på festen, da?

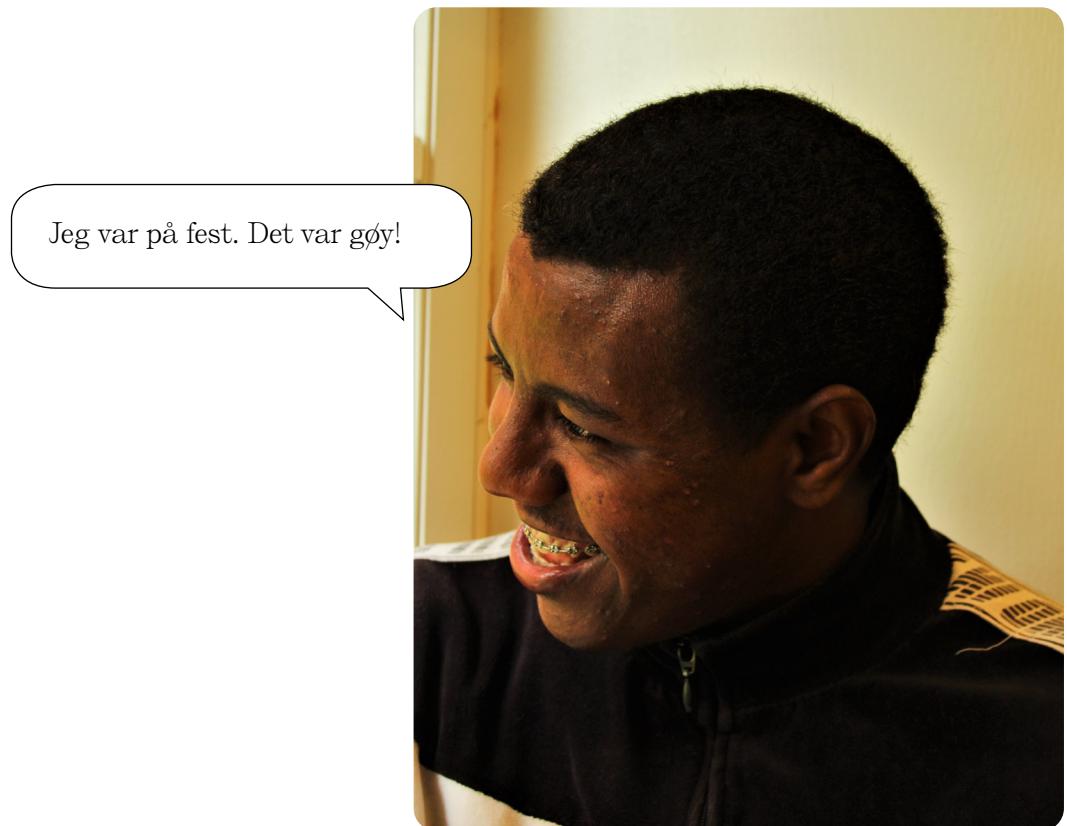
Yosef: Vi spiste pizza og drakk brus og snakket.

Khalid: Så heldig du er! Du har så mange venner.

Yosef: Ja, det er fint å ha venner, men jeg trenger familie også. Jeg savner mamma og Jamal.

Khalid: Vi kan være familie for hverandre. Hei, kom her, bror!

Khalid og Yosef klemmer hverandre. De er ikke alene. De bor sammen. De er ikke brødre, men de er brødre likevel.

blid

en pizza

et egg

sein

å klemme

å steke

å legge seg

en time

å lukte

typisk

9.2 Ut på tur, aldri sur!

Ahmed står på bussholdeplassen og venter på Yosef, Ingvild og Mina. Han har bare møtt dem én gang før, på festen hos Petter. De skal gå på tur ute i naturen, i Bymarka, og har avtalt å møte hverandre her. Ahmed har gledet seg i mange dager, men været er ikke bra. Vil de gå på tur i så dårlig vær? Han ser på klokka. Han har ventet i ti minutter. Kanskje de ikke kommer?

Ingvild

De kommer med buss, tolv minutter for seint. Ahmed blir glad.

Ingvild: Hei Ahmed! Har du ventet lenge på oss?
Beklager, vi kom for seint til bussen!

Ahmed

Ahmed: Jeg har ventet på dere i 10 minutter.

Yosef: Ingvild har laget matpakke til oss.
Hun har planer om en lang tur!

Mina

Mina: Vi har tenkt å gå til Grønlia. Har du vært på Grønlia før?

Ahmed og Yosef har aldri vært på Grønlia. Ingvild og Mina har vært der mange ganger. De begynner å gå. Samtidig begynner det å regne.

Yosef: Når er vi framme?

Mina: Jeg vet ikke. Om en halvtime, kanskje?

Yosef: Åhhh.... Det er så kaldt. Jeg fryser i hjel!

Ingvild: Vi nordmenn sier: "Det finnes ikke dårlig vær, bare dårlige klær!"

Yosef

Yosef: For noe tull! Bare nordmenn kan si noe så dumt!
Det blåser, det regner, det er kaldt! Er ikke det dårlig vær, da?

Mina: Du må ta på deg varme klær.

Yosef: Jeg har tatt på meg varme klær,
men jeg fryser likevel. Jeg er våt.

Mina: Ja, det regner i dag. Du må ha på deg regntøy og støvler! Ikke joggesko!

Yosef: Regntøy og støvler koster penger. Det er dyrt å leve i dette landet!

Ingvild: Gå fort! Da blir du snart varm.

Mina: Ja, lær å gå på tur av Ingvild! Hun kan det!

Ingvild: «Ut på tur, aldri sur!» Er du ikke enig, Ahmed?

Ahmed nikker, men han forstår ikke dette. Han blir ofte sur av å bli sliten, og han liker ikke kaldt og vått vær. Han blir bare med på tur fordi han vil bli kjent med Ingvild og Yosef.

De går fort, og etter tre kvarter er de på Grønlia. Det har sluttet å regne, og sola skinner. Ingvild kjøper te og Yosef varm sjokolade, de andre kjøper kaffe. De setter seg ved et bord og spiser brødskiver med pålegg fra Ingvilds matpakke.

Ahmed er sliten, sulten og tørst etter turen til Grønlia. Derfor er det ekstra hyggelig å hvile, spise og drikke nå. «Er dette hemmeligheten?» tenker han. «Har jeg lært å gå på tur nå?»

en avtale

å beklage

å bli kjent med

å blåse

en bussholdeplass

ekstra

enig

fordi

fort

framme

å fryse

Grønlia

en halvtimen

en hemmelighet

å hvile

i hjel

en joggesko

kald

et kvarter

å leve

en natur

å nikke

en plan

et pålegg

å regne

et regntøy

samtidig

en støvel

sur

et tull

et vær

våt

åhhh

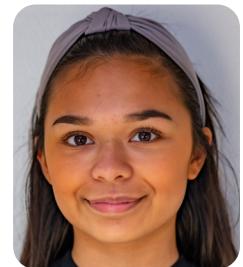
9.3 Det rette svaret

Mina har alltid vært flink på skolen, særlig i matematikk og engelsk. Hun kom til Norge for fem år siden, og lærte norsk veldig raskt. Likevel var skolen vanskelig. Lærerne i Norge var så forskjellige fra lærerne i Thailand.

Ingvild

Mina har alltid hatt god hukommelse og har jobbet godt med leksene. Men de norske lærerne spurte ikke bare om leksa. De spurte om andre ting også. De spurte om meninger og holdninger. De stilte alltid de samme spørsmålene: «Hva tenker du?» «Hva mener du?» «Hvorfor mener du det?» Det var vanskelig å svare. Hva var det rette svaret? Hun visste ikke, for det sto ikke i boka.

Mina

Ingvild svarte ofte på lærerens spørsmål. Hun diskuterte med læreren og de andre elevene i klassen. Hun hadde én mening på mandag og en annen på tirsdag.

Ingvild: Hvorfor snakker du så lite i klassen, Mina? Har du ingen meninger?

Mina: Selvfølgelig har jeg meninger. Men hva er det rette svaret? Hva vil lærerne høre? Det vil de ikke si. Hvordan kan jeg vite det, da?

Ingvild: Det rette svaret finnes ikke. Vi lærer å diskutere. Vi lærer å forsvare meninger. Slik er det i den norske skolen. Hvis du har en overbevisning, bør du lære å forsvare den – da er du på rett vei!

Mina: Hva er 36×17 ?

Ingvild: Jeg aner ikke!

Mina: Det rette svaret er 612. Eller vil du diskutere det?

Ingvild: Nei, jeg tror deg, Mina, for du får alltid seks i matematikk. Jeg forstår poenget. I matematikk er svaret enten rett eller galt. Men i mange andre fag kan vi diskutere.

Mina tenkte på Ingvild og Petter. Begge to snakket mye i klassen. De var aktive i timene og flinke til å diskutere. De var ofte uenige, men likevel fikk begge gode karakterer. «Hvis jeg må diskutere for å få gode karakterer, gjør jeg gjerne det,» tenkte Mina. «Men synes lærerne at alle meninger er like bra, bare elevene er flinke til å diskutere? Nei, det tror jeg ikke!»

aktiv

å ane

at

begge

ei bok

å burde

enten... eller

et fag

forskjellig

å forsvare

gal

ei holdning

en hukommelse

hvis

en karakterer

en mandag

ei overbevisning

et poeng

rask

rett

seks

slik

et spørsmål

å stille

å synes

uenig

9.4 Jeg har ikke tid!

Klokka er kvart på ni, og Yosef kommer inn i klasserommet. Han har sovet dårlig og har vondt i hodet. Alle i klassen ser på ham, læreren også. Hun er irritert fordi Yosef kommer for seint. Det er ikke første gang.

Yosef

Lærer: Nå er du for sein igjen, Yosef!
Du må lære deg å komme tidsnok. Det er viktig!

Khalid

Yosef: Hvorfor er det så viktig?

Lærer: Du ødelegger planene mine. Jeg begynte å undervise klokka halv ni. Jeg har ikke tid til å gjenta alt for deg.

Yosef: Det er greit. Jeg kan spørre de andre.

Lærer: Nei, det er ikke greit. Du må vise respekt for andres tid.
Det er viktig i Norge!

Yosef: OK, jeg skal prøve å komme presis i morgen.

Lærer: Du skal ikke *prøve* å komme presis i morgen, du *skal* komme presis i morgen!

Yosef: OK!

Læreren fortsetter undervisningen. Yosef prøver å følge med. Det er vanskelig fordi det er mye bråk i klassen. Mange elever prater sammen, og noen sender meldinger til hverandre. Yosef tenker at de andre elevene er bråkete og at læreren har dårlig disiplin. Lærerne i Afghanistan hadde god disiplin. Da var det lett å følge med.

Klokka fire er Yosef hjemme igjen. Da har han hatt norsk, engelsk, matematikk og naturfag. Han er sliten og sulten. Nå må han lage middag. Omar laget mat i går, og i dag er det Yosefs tur. Han treffer Khalid i stuua.

Khalid: Hei Yosef! Blir du med på kino i kveld?

Yosef: Jeg vet ikke om jeg har tid. Jeg må handle, lage mat, vaske opp, vaske klær og gjøre lekser. Vi får så mange lekser!
Hvorfor gir læreren oss alle disse leksene? Jeg er på skolen i mange timer hver dag, og etterpå må jeg gjøre lekser i tillegg.

Khalid: Vær glad for at du kan gå på skole. Du kan bli lege eller ingeniør eller advokat. Tenk på det!

Yosef: Da må jeg gå på skole i hundre år! Det har jeg ikke tid til.

Khalid: Hvorfor ikke?

Yosef: Jeg må sende penger til mamma og Jamal. Derfor trenger jeg en jobb nå.

Da må jeg gå på skole i hundre år!

en advokat

et bråk

bråkete

en disiplin

disse

å fortsette

å følge

et hode

irritert

en kino

et klasserom

Å komme for seint

en lege

lett

ei melding

et naturfag

å prate

presis

en respekt

tidsnok

et tillegg

å undervise

ei undervisning

å vaske